

Οι Νεομάρτυρες

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

[Απαγχονισμός Αγίου Νεομάρτυρα Αργυρίου-Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Επανωμή Θεσσαλον](#)

Απαγχονισμός Αγίου Νεομάρτυρα Αργυρίου-Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Επανωμή Θεσσαλονίκης

Φωτό: diakonima.gr

Η ορολογία «Νεομάρτυρας» εμφανίζεται στην Εκκλησιαστική Γραμματεία αμέσως μετά τις εικονομαχικές έριδες, προκειμένου να διαχωρίσουν τους μάρτυρες της εποχής εκείνης από τους παλαιούς.

Σήμερα όμως χρησιμοποιείται ο όρος αυτός για τους μάρτυρες εκείνους που ήθλησαν κατά την περίοδο από την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως μέχρι και την απελευθέρωση της Ελλάδας. Στη χορεία των Νεομαρτύρων της περιόδου αυτής συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο Έλληνες αλλά και Γεωργιανοί, Αιγύπτιοι, Σέρβοι, Βούλγαροι και Ρώσοι χριστιανοί, καθώς και Τούρκοι που ασπασθήκαν το χριστιανισμό.

Βασικά η κύρια αιτία των αιματηρών φρικαλεοτήτων της περιόδου αυτής υπήρξε η μισαλλοδοξία και ο θρησκευτικός φανατισμός των Τούρκων. Κάθε χριστιανός που καταδικάζο-νταν από τα τούρκικα δικαστήρια, για οποιαδήποτε αιτία, αφήνονταν αμέσως ελεύθερος αν δεχόταν να αρνηθεί την Ορθοδοξία και να ασπασθεί το μουσουλμανισμό. Ο αρνησίχριστος απαλλάσσονταν από κάθε φορολογία, απολάμβανε ιδιαί-τερες τιμές και διακρίσεις και του δίδονταν η ευκαιρία να ανέλθει και σε ανώτατα αξιώματα της πολιτείας.

Μερικές αιτίες και αφορμές που μπορούσαν να οδηγήσουν στο δίλημμα του εξισλαμισμού ή του μαρτυρίου ήταν:

Η απλή φιλονικία χριστιανού με Τούρκο.

Η συκοφαντία σχετικά με τυχών σχέσεις χριστιανού με μουσουλμάνιδα.

Η αμφίεση Χριστιανού, έστω για αστείο, με τούρκικα ενδύματα.

Ο φθόνος των Τούρκων για το σωματικό κάλλος, τη σωφροσύνη και την ευσέβεια των χριστιανών νέων.

Η ακόλαστη διάθεση των Τούρκων και ιδιαίτερα των Γενίτσαρων σε βάρος χριστιανών νεανίδων ή μουσουλμανίδων εναντίον χριστιανών νέων.

Ο φανατισμός του τούρκικου όχλου.

Η αποστολική και κοινωνική δράση κληρικών και μοναχών.

Οι επαναστάσεις και οι ανταρσίες.

Ο ενθουσιασμός και ο πόθος των χριστιανών για μαρτύριο.

Η προσέλευση των πρώτων χριστιανών στο μαρτύριο και η γενναία αντιμετώπιση των σκληρών βασανιστηρίων εντυπωσίαζε βαθιά τους πιστούς και τους γέμιζε με αισθήματα θαυμασμού, υπερηφάνειας, συμπόνιας και αγάπης για τους Μάρτυρες. Δεν έμειναν όμως ανεπηρέαστοι και οι ειδωλολάτρες θεατές. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που οι φύλακες ή οι βασανιστές των Μαρτύρων ομολόγησαν και αυτοί πίστη στο Χριστό και στη συνέχεια αναδείχθηκαν Μάρτυρες.

Αν και επίσημα από την Εκκλησία έχουμε μέχρι σήμερα λίγες αναγνωρίσεις Νεομαρτύρων, εν τούτοις στη συνείδηση του χριστεπώνυμου λαού τιμάται η μνήμη όλων εκείνων των μαρτύρων, που αντιτάχθηκαν στην προσπάθεια των Τούρκων να εκριζώσουν τη χριστιανική πίστη. Πολλοί λόγιοι άνδρες έχουν συντάξει ασματικές ακολουθίες των Νεομαρτύρων αυτών.

Τα ιερά λείψανα των ηρώων αυτών της πίστεώς μας ενταφιάζονταν με τιμές από τους πιστούς, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις εξαγοράζονταν από τούς χριστιανούς αντί μεγάλης αμοιβής που προσέφεραν στους Τούρκους. Σήμερα φυλάσσο-νται σε πολύτιμες λάρνακες ως μαργαριτάρια της πίστεώς μας και παρέχονται στους πιστούς προς ασπασμό, ως ευλογία και αγιασμό τους. Ναοί ανεγείρονται προς τιμήν τους, εικόνες ιστορούν την άθλησή τους, ενώ καθιερώνονται τοπικές εορτές στον τόπο της γεννήσεώς των ή του μαρτυρίου τους.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν προβάλλει τους μάρτυρές της, για να λαμπρύνει μόνο το τελετουργικό της ή για να τους τιμήσει με ιδιαίτερες εορταστικές εκδηλώσεις. Ο κύριος λόγος της προβολής και του εορτασμού τους, όπως και όλων των αγίων, είναι παιδαγωγικός και αγιαστικός. Οι πιστοί διδάσκονται τα κατορθώματα των μαρτύρων, για να είναι έ-τοιμοι, αν χρειασθεί, να τους μιμηθούν.

Σήμερα οι εξωτερικές συνθήκες δημιουργούν όλο και πιο πολλά εμπόδια στο να ζήσει κανείς στην πληρότητά της την εν Χριστώ ζωή. Οι ολοκληρωτικές πολιτικές ιδεολογίες προ-σπαθούν να εμψυχήσουν στο σύγχρονο άνθρωπο το δικό τους τρόπο σκέψης και να μεταμορφώσουν τα άτομα σε πειθήνιες αγέλες από

φανατισμένους οπαδούς. Από την άλλη μεριά η καταναλωτική κοινωνία και ο τεχνοκρατικός πολιτισμός προ-βάλλουν το δικό τους ιδιόμορφο ευδαιμονισμό, που νεκρώνει τα ιδανικά, θεριεύει τη μανία για τα υλικά αγαθά και αποκτηνώνει τον άνθρωπο.

Παρατηρώντας σήμερα προσεκτικά τα «σημεία των και-ρών» πρέπει να μην ετοιμαζόμαστε μόνο για το «μαρτύριο της συνειδήσεως». Ίσως δεν είναι πολύ μακριά ο χρόνος που θα κληθούν και πάλι οι χριστιανοί να απαντήσουν στην ερώτηση του Κυρίου προς τους Αποστόλους· «Δύνασθε πιείν το ποτήριον, ο εγώ μέλλω πιείν;» (Ματθ. 20, 22). Τότε θα φανεί ποιά είναι τα πραγματικά παιδιά του Θεού.

Πηγή: Πρωτοπρεσβυτέρου Αθανασίου Δ. Κατζίγκά, *Ο Νεομάρτυς Άγιος Αργύριος ο Επανωμίτης*, Έκδοση Προσκυνηματικού Ναού Αγίου Αργυρίου, Επανομή 1999.